

Између Москве и Вашингтона поново су искрсле варнице. Овог пута, како процењују аналитичари, можда и најозбиљније од „ресетовања” које су тако помпезно објавили председници Медведев и Обама пре неколико година, најављујући нову етапу у односима између две земље и њихово отпочињање „од чистог листа”. О таквом, неповољном развоју прилика говори изјава председника Русије Дмитрија Медведева поводом ситуације створене око изградње америчког система противракетне одбране у Европи.

Очигледно да је постојао озбиљан разлог да Медведев да такву изјаву. Осим тога, то је било обраћање руског председника народу, а не некаква ковенционална изјава дата на неком скупу или у интервјуу неком медију.

Речи Медведева на самом почетку изјаве: „Уважени грађани Русије” говоре да је руски председник имао разлога и потребу да се обрати баш грађанима земље и објасни им са каквим је изазовима она суочена ако се реализују планови Вашингтона и НАТО пакта. То се може тумачити и као настојање да Кремљ добије подршку читавог народа око противмера које би Москва морала предузети.

Медведев је у својој изјави нагласио да је читава прича око система противракетне одбране сложена. А када је председник САД Барак Обама септембра 2009. наговестио преиспитивање планова свог претходника Буша о постављању система, Москва је то поздравила. Таква одлука је била разумна и омогућила је потписивање Уговора о смањењу стратешког нуклеарног офанзивног наоружања.

Руски председник примећује да су САД затим почеле да реализују нови противракетни план, добивши назив „поетапни”. Управо то изазвало је нашу забринутост, каже Медведев. Ствар је у томе што у перспективи он предвиђа размештање одговарајућег потенцијала ракерна и других противракетних средстава у близини граница Русије.

Москва је прошле године на самиту Русија–НАТО у Лисабону иницирала изградњу

Заоштравање односа Москве и Вашингтона – да ли је „ресетовање” заборављено?

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 26 новембар 2011 08:06

заједничког система противракетне одбране, изграђеног по систему сектора, када би свака страна одговарала за одређени сектор. Москва је желела да се постигне најважније, а то најважније је да Европи нису потребне нове поделе, нова разграничења, већ јединствен параметар безбедности са једнаким правним учешћем руске стране. Нажалост, САД а затим и друге земље НАТО пакта нису показале заинтересованост за овакве ставове. Они и даље упорно понављају да систем противракетне одбране није усмерен против Русије. „То није против вас, не узбуђујте се”, кажу у хору западни савезници.

Тако кажу људи на западу који су у извршној власти. А они у законодавној, примећује у својој изјави Медведев, директно кажу: „Имајте на уму, то је против вас”. А када ми, односно Русија, затражимо да се на папиру запише недвосмислена и правна обавеза и гаранција да систем није уперен против Русије, следи одлуцно одбијање.

Медведев даље каже да се Москва не може сагласити са учешћем у програму који би у релативно кратком времену - за пет, шест или осам година ослабио руски потенцијал одбране. А управо такав систем је почео да се реализује. И, нажалост, реализација иде све бржим темпом у Пољској, Турској, Румунији, Шпанији. И нас желе да ставе пред свршен чин.

Руски председник у својој изјави наводи да ће се дијалог са САД наставити и ако партнери поштено и одговорно прихвате руске законите интересе и интересе у области безбедности, ми се можемо и договорити. Али ако нам предложи да „сарађујемо” или, да будем отворен, да радимо против наших сопствених интереса, никаквог договора не може бити. Ми ћемо тада давати другачије одговоре и наша дејства ће бити усаглашена са реалним развојем догађаја.

Медведев у својој изјави даље каже да је дао налог Министарству одбране да без одлагања уведе у борбену спремност радиолокациону станицу система за упозорење о ракетним нападима у Калињинграду. Даље, у оквиру изградње система ваздушно-космичке одбране биће појачано „покривање” објеката стратешких нуклеарних снага. Стратешке балистичке ракете које се уводе у наоружање ракетних јединица стратешког значаја и војне флоте, биће снабдевене перспективним комплексима за преодолевање система противракетне одбране и новим високоефективним борбеним блоковима. То су само неке од противмера које помиње Медведев.

Заоштравање односа Москве и Вашингтона – да ли је „ресетовање” заборављено?

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 26 новембар 2011 08:06

Руски председник је изјавио да при неповољном развоју ситуације, Русија ће узети себи право да одустане од даљих корака у области разоружања. Осим тога, могу се појавити основани разлози за излазак Русије из Договора о смањењу нуклеарног наоружања. Тај уговор је, иначе, био симбол „ресетовања” руско-америчких односа. На западу и југу земље могу бити постављени савремени ударни системи наоружања, који би обезбеђивали уништавање европског система противракетне одбране.

Медведев је још једном истакао да Москва не затвара врата за наставак дијалога са САД и НАТО пактом о систему противракетне одбране, нити за сарадњу у тој области. Напротив, ми смо на то спремни, каже Медведев. Рачунамо на разуман и конструктиван прилаз од стране наших западних партнера – закључио је Дмитриј Медведев своје обраћање грађанима Русије.

Ова изјава наишла је, разумљиво, на многа реаговања, како на западу, тако и у руској престоници.

Колико је познато, на руско упозорење први је реаговао амерички Бели дом. Званични представник савета националне безбедности Томи Вимер изјавио је да „позиција Русије неће спречити планове САД у изградњи система противракетне одбране. „Систем ПРО у Европи не угрожава и не може угрозити стратешку безбедност Русије”, изјавио је Вимер.

У Москви се уочава да је овом изјавом Бели дом фактички поновио фразе које су се много пута до сада чуле из уста америчких званичника. Вашингтон је и раније говорио да ништа неће утицати на његову намеру да у Европи размести систем ПРО. И раније су амерички званичници изјављивали да систем противракетне одбране не угрожава Русију, али су одбијали да Москви дају и писмене правне гаранције.

Заоштравање односа Москве и Вашингтона – да ли је „ресетовање” заборављено?

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 26 новембар 2011 08:06

Изјава Медведева изазвала је реакција и међу америчким конзервативцима који у изјави Медведева виде „доказ опасности од Русије која не жели да се разоружа”. Сенатор-републиканац Џон Меккејн изразио је мишљење да ће се после изјаве Медведева односи САД и Русије погоршати. Аналитичари у Москви подсећају да је овај амерички сенатор познат по антируској оријентацији. Он стално позива администрацију САД да одустане од корака ка приближавању са Русијом и уверен је да Русија представља опасност за Америку.

Реаговали су и неки функционери НАТО пакта. Московски медији преносе изјаву генералног секретара алијансе Расмунсена који каже да је „дубоко разочаравуће” то што Русија, као одговор на постављање система противракетне одбране, намерава да близу граница НАТО постави ракете. „То подсећа на прошлост и не одговара стратешким односима између НАТО и Русије“, каже Расмунсен.

Руски коментари и оцене су, наравно сасвим другачији, потврђују оправданост забринутости Москве и подржавају изјаву Медведева.

Доктор војних наука Александар Зајцев сматра да је одговор Русије на изградњу система ПРО „минимум који себи можемо дозволити да не бисмо даље погоршавали ситуацију”. Он је изјаву Медведева оценио као „озбиљан сигнал Америци” која не уважава забринутост Русије. До компромиса је тешко доћи, али га треба тражити, иначе ћемо поново ући у

хладни рат, сматра Зајцев.

Он не сматра да почиње нова трка у наоружању. Русија ће бити принуђена да тражи адекватне противмере. Она је те мере у ствари већ нашла. Ми имамо системе који су способни да преодолевају сваки систем ПРО. Имам у виду нове ракетне системе који су способни да маневришу по висини и по правцу кретања и који су неухватљиви за америчке компјутере и радаре. Треба их само изградити у већем броју, сматра Зајцев.

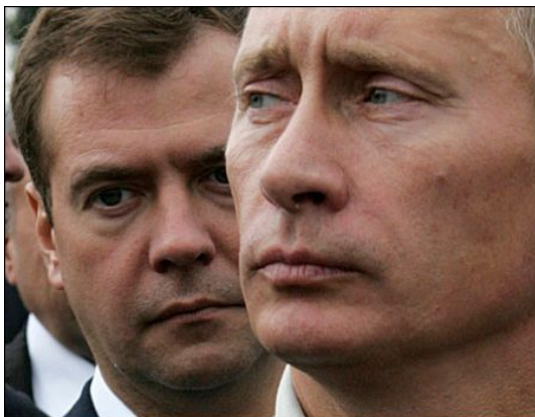
Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 26 новембар 2011 08:06

Руски војни стручњак је мишљења да је руско-америчко „ресетовање” угрожено и да се сада поништавају и позитивна достигнућа у области смањења нуклеарних снага. По његовом мишљењу, одбијање да се дају писмене гаранције да систем ПРО није усмерено против Русије и представља сасвим јасан знак да јесте усмерен против наше земље. Русија не може остати без адекватног одговора а то је својом изјавом управо учинио Медведев, закључује Зајцев.

Имам на увид и неке друге коментаре који су оштрији, у неким деловима контроверзнији, али у сваком случају прилично узнемиравајући. У њима, на пример, читам следећи закључак: Са ресетовањем је завршено. Ситуација се заоштрава и Русији је врло важно да јасно каже да је њено руководство довољно јако да би, одбијајући условљавања, оштро одговорило на повећање опасности.

Спољнополитичка аналитичарка Наталија Сјерова каже да је ситуација у свету доста озбиљна. Ствар није само у томе што је Америка почела нову етапу реализације пројекта ПРО, укључујући у то Пољску, Румунију, Турску и Шпанију.

Постоји такође велики радиолокациони систем на западној обали САД, на Гренланду, у Авганистану, на Аљасци, постоје такође нове војне базе на Косову, у Бугарској и Румунији. Постоји пројекат изградње радиолокационих база на објектима на мору и на ракетама-носачима. Била су саопштења о сличним платформама у Беринговом мору и Северном леденом океану. Војни бродови, снабдевени противракетним системима, спроводе маневре у Средоземном мору. Прошлог лета америчка крстарица „Монтереј”, снабдевена противракетним комплексом „Ицис”, залазила је у Црно море.

Заоштравање односа Москве и Вашингтона – да ли је „ресетовање” заборављено?

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 26 новембар 2011 08:06

Уз такав темпо америчке експанзије Русија ће се врло брзо наћи изолована, опкољена. Њени ресурси нуклеарног неутралисања биће парализовани и њој ће моћи да се постављају свакакви захтеви уз претњу општег напада уз коришћење свих видова наоружања. У таквој ситуацији разговори о очувању нуклеарног паритета би изгубили сваки смисао – сматра руска аналитичарка.

После тога шта се десило са Либијом, после прљавих игара око Бахреина, Сирије и Ирана, на фону бестидног цинизма америчких и европских политичара, уопште није јасно о чему се са њима Русија може договарати и зашто је то потребно. Да би били преварени? Средоземно море је већ претворено у „језеро НАТО”, а Црно у један од залива. А таква тенденција ће се наставити на свим морима и океанима.

Коментаришући изјаву Медведева, песимисти размишљају о неизбежном рату, упоређујући садашњу ситуацију са оном која је претходила Другом светском рату: са дрскошћу агресора, капитуланством опонената и потпуном импотенцијом међународних институција: тада Лигом народа, а сада УН. Оптимисти пак налазе паралелу са хладним ратом. У сваком случају, ништа добро се не може очекивати

,
процењује руска аналитичарка.

У Москви се примећује да су Американци у почетку рекли да ће „пажљиво изучити” изјаву Медведева. И, анализирајући изјаву и раздвојивши пафос од реалне садржине, они су, по мишљењу Сјерове, дошли до закључка да та изјава личи на „тридесет и треће кинеско упозорење”. И тада је представник Савета за националну безбедност Томи Витор изнео став Вашингтона да „ми никога не угрожавамо” и „не намеравамо да мењамо наше планове”. Другим речима, нека Москва говори што год хоће, а ми ћемо да радимо свој посао.

У сваком случају, са „ресетовањем” у садашњем виду је завршено. Ситуација се заоштрава и у таквој ситуацији за Русију је веома важно да обзнани да је њено руководство довољно снажно да одбаци лицемерне услове и оштро одговори на нарастање опасности. А у тактичком смислу, како то сматра већ поменута аналитичарка, у истој је мери важно да би, вративши се у Кремљ, Путин могао да почне „са чистог листа” у својству „доброг наследника”.

Са своје стране, додао бих једну опаску. У време док је дискусија око „ресетовања” била

Заоштраване односа Москве и Вашингтона – да ли је „ресетовање” заборављено?

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 26 новембар 2011 08:06

у моди, седео сам у једном московском кафеу са руским познаником, такође искусним спољнополитичким новинаром. „Од „ресетовања” нема ништа, рекао ми је. Запамти то, друшкане мој. Према нама никада неће бити искрени и ми ћемо им увек бити кост у грлу”. Нисам му опонирао.

Мој руски друшкан био је, очигледно, видовит.